

Suvestinė redakcija nuo 2004-10-17 iki 2009-06-13

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1999, Nr. [83-2471](#), i. k. 0991100NUTA00001073

Nauja redakcija nuo 2004-10-17:

Nr. [1278](#), 2004-10-13, Žin. 2004, Nr. 152-5545 (2004-10-16), i. k. 1041100NUTA00001278

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

DĖL PAGRINDINĖS TIKSLINĖS ŽEMĖS NAUDOJIMO PASKIRTIES NUSTATYMO IR PRAŠYMŲ LEISTI PAKEISTI PAGRINDINĘ TIKSLINĘ ŽEMĖS NAUDOJIMO PASKIRTĮ PADAVIMO, NAGRINĖJIMO IR SPRENDIMŲ PRIĖMIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

1999 m. rugsėjo 29 d. Nr. 1073

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės įstatymo (Žin., 1994, Nr. [34-620](#); 2004, Nr. [28-868](#)) 24 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti Pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties nustatymo ir prašymų leisti pakeisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį padavimo, nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo taisykles (pridedama).

MINISTRAS PIRMININKAS

ROLANDAS PAKSAS

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

EDVARDAS MAKELIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimu
Nr. 1073
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2004 m. spalio 13 d. nutarimo Nr. 1278
redakcija)

PAGRINDINĖS TIKSLINĖS ŽEMĖS NAUDOJIMO PASKIRTIES NUSTATYMO IR PRAŠYMŲ LEISTI PAKEISTI PAGRINDINĘ TIKSLINĘ ŽEMĖS NAUDOJIMO PASKIRTĮ PADAVIDO, NAGRINĖJIMO IR SPRENDIMŲ PRIĖMIMO TAISYKLĖS

I. PAGRINDINĖS TIKSLINĖS ŽEMĖS NAUDOJIMO PASKIRTIES NUSTATYMAS

1. Pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties nustatymo ir prašymų leisti pakeisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį padavimo, nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo taisyklės (toliau vadinama – šios Taisyklės) reglamentuoja pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties nustatymą formuojant naujus žemės sklypus ir prašymų pakeisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį padavimą, nagrinėjimą ir sprendimų priėmimą.

2. Pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis nustatoma apskrities viršininko sprendimu pagal parengtus ir patvirtintus specialiuosius teritorinio planavimo dokumentus (žemės reformos žemėtvarkos, žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo, žemės konsolidacijos projektus) ir detaliuosius planus, formuojant naujus žemės sklypus.

3. Formuojant naujus žemės sklypus pagal žemės reformos žemėtvarkos ir žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus, žemės ūkio paskirties žemei priskiriama visa esamų ir buvusių žemės ūkio įmonių žemė, kuri naudojama arba yra tinkama naudoti žemės ūkio produktų gamybai, tarp jų žemės naudotojui priklausančiais gyvenamaisiais namais ir ūkiniais statiniais užstatyti plotai, kiemai, žemė, tinkama paversti žemės ūkio naudmenomis, žemės plotai, užstatyti statiniais, naudojamais veiklai, susijusiai su žemės ūkio produkcijos gamyba, išskyrus tuos atvejus, kai:

3.1. žemės sklypas nustatytą tvarka suteiktas ir naudojamas ne žemės ūkio veiklai;

3.2. toje žemėje formuojami kitos paskirties žemės sklypai, kurių reikia esamiems statiniams naudoti ne žemės ūkio veiklai;

3.3. žemės sklypuose pagal teritorijų planavimo dokumentus numatyta statyti statinius ar įrenginius, arba yra išžvalgyti naudingųjų iškasenų telkiniai;

3.4. toje žemėje pagal šių Taisyklių 6.1 punktą suformuojami miškų ūkio paskirties žemės sklypai;

3.5. žemės sklypus numatoma išnuomoti laisvosios ekonominės zonos valdymo bendrovei arba skirti valstybės sienos ir krašto apsaugai;

3.6. žemės sklypai priskiriami nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų, įregistruotų Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių registre, teritorijai;

3.7. žemės sklypai pagal specialiojo teritorijos planavimo dokumentus priskirti arba numatyti priskirti rezervatams, rezervatinėms apyrbėms ir valstybinių parkų ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijų rezervatams, valstybės ir savivaldybių saugomiems gamtos ir kultūros paveldo objektams;

3.8. žemę pagal žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo, žemės konsolidacijos projektus arba detaliuosius planus numatoma panaudoti skverams, aikštėms įrengti naudojimo želdynams ir miesto parkams įveisti;

3.9. toje žemėje yra ežerų ir tvenkinių, kurie pagal Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo metodiką, patvirtintą Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. 207 (Žin., 1998, Nr. [43-1189](#); 2002, Nr. [96-4221](#)), formuojami atskirais vandens ūkio paskirties žemės sklypais.

4. Formuojant naujus žemės sklypus, žemės ūkio paskirties žemei taip pat priskiriama:

4.1. miestuose, miestams po 1995 m. birželio 1 d. nustatytą tvarka priskirtose teritorijose esanti žemė, naudojama žemės ūkio veiklai, išskyrus tuos atvejus, kai pagal detaliuosius planus ši žemė suplanuota naudoti kitai paskirčiai ir nustatytą tvarka išduotas leidimas joje statyti pastatus ar kitaip ją naudoti ne žemės ūkio veiklai;

4.2. mėgėjiškų sodų žemės sklypai ir sodininkų bendrijų bendro naudojimo žemė;

4.3. specializuotų sodininkystės, gėlininkystės, šiltnamių, medelynų ir kitų specializuotų ūkių žemė;

4.4. rekreacinio naudojimo žemė;

4.5. žuvininkystės tvenkinių, naudojamų žemės ūkio veiklai pagal Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo (Žin., 2000, Nr. [56-1648](#); 2004, Nr. [73-2527](#)) 16 straipsnio 1 dalį, užimta žemė.

5. Formuojant naujus žemės sklypus pagal žemės reformos žemėtvarkos projektus, žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus, žemės konsolidacijos projektus ir detaliuosius planus, miškų ūkio paskirties žemei priskiriamas mišku apaugęs plotas ir neapaugęs mišku plotas: kirtavietės, žuvę medynai, miško aikštės, medelynai, daigynai, miško sėklinės plantacijos ir žaliaviniai krūmynai bei plantacijos; žemė, kurią užima miško keliai, kvartalų, technologinės ir priešgaisrinės linijos, medienos sandėliai, kitų su mišku susijusių įrenginių užimti plotai, poilsio aikštelės, žvėrių pašarų aikštelės; žemė, kurioje numatyta įveisti mišką; miško valdose įsiterpusios kitos žemės naudmenos, tarp jų atskirais žemės sklypais nesuformuotos žemės ūkio naudmenos, išskyrus tuos atvejus, kai:

5.1. žemės sklypas nustatytą tvarka suteiktas ir naudojamas kitai (ne miškų ūkio) veiklai;

5.2. toje žemėje formuojami kitos paskirties žemės sklypai, kurių reikia esamiems statiniams naudoti ne miškų ūkio veiklai;

5.3. žemės sklypuose pagal teritorijų planavimo dokumentus numatyta statyti statinius ar įrenginius, arba yra išžvalgyti naudingųjų iškasenų telkiniai;

5.4. žemės sklypai priskiriami nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų, įregistruotų Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių registre, teritorijai;

5.5. žemės sklypai pagal specialiojo teritorijos planavimo dokumentus priskirti arba numatyti priskirti rezervatams, rezervatinėms apyrbėms, valstybinių parkų ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijų rezervatams, valstybės ir savivaldybių saugomiems gamtos ir kultūros paveldo objektams;

5.6. žemės sklypas suformuotas nenaudojamoje žemėje, kurią pagal miškotvarkos arba pažeistos žemės rekultivavimo projektus numatoma ne apsodinti mišku, o naudoti kitai paskirčiai;

5.7. toje žemėje yra ežerų ir tvenkinių, kurie pagal Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo metodiką, patvirtintą Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. 207, formuojami atskirais vandens ūkio paskirties žemės sklypais arba priskiriami šių Taisyklių 4.5 punkte nurodytai paskirčiai;

5.8. žemės sklypas pagal žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo, žemės konsolidacijos projektus arba detaliuosius planus numatomas panaudoti skverams, aikštėms įrengti.

6. Formuojant naujus miško žemės sklypus, miškų ūkio paskirties žemei taip pat priskiriami:

6.1. įsiterpę į žemės ūkio paskirties žemėvaldas miško žemės plotai, žemės savininko pageidavimu suformuoti atskirais ne mažesniais kaip 0,1 hektaro žemės sklypais, kuriuose miškas užima ne mažiau kaip 90 procentų bendro žemės sklypo ploto;

6.2. miestuose esantys miško žemės sklypai, kuriuos pagal detaliuosius planus numatoma naudoti miškų ūkio veiklai;

6.3. ežerų, tvenkinių, upių salos, kuriose projektuojami žemės sklypai nuosavybės teisėms atkurti, jeigu šioms saloms pagal specialiojo teritorijų planavimo dokumentus nenumatyta nustatyti kitokią pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį.

7. Vandens ūkio paskirties žemei priskiriama:

7.1. žemė, užimta Kuršių marių, tvenkinių, ežerų, kurie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 1268 „Dėl valstybinės reikšmės vidaus vandens telkinių sąrašo ir jų plotų patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [98-4394](#)) priskirti valstybinės reikšmės vidaus vandenims ir

pagal teritorijų planavimo dokumentus neįtraukti į valstybinių rezervatų ar valstybinių parkų biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijų rezervatų žemę;

7.2. žemė, užimta tvenkinių ir kitų vandens telkinių, išskyrus tuos vandens telkinius, kurie priskirti žemės ūkio paskirčiai suformuotiems žemės sklypams;

7.3. prielaukų, elingų ir vandens ūkio objektų žemės sklypai, pakrančių ir salų žemė, kuri pagal teritorijų planavimo dokumentus priskiriama vandens ūkio paskirties žemei.

8. Konservacinės paskirties žemei priskiriami rezervatai ir rezervatinės apyrbės, sudarantys savarankiškas saugomas teritorijas, taip pat esantys valstybinių parkų ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijų rezervatinių zonų sudėtyje; valstybės ir savivaldybių saugomų gamtos ir kultūros paveldo objektų žemės sklypai, kuriuose draudžiama ūkinė veikla, nesusijusi su šių objektų ir jų užimtų teritorijų specialia priežiūra, tvarkymu ar apsauga.

9. Kitos paskirties žemei priskiriama žemė, esanti teritorijose, nurodytose Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje.

II. PRAŠYMŲ PAKEISTI PAGRINDINĘ TIKSLINĘ ŽEMĖS NAUDOJIMO PASKIRTĮ PADAVIMAS, NAGRINĖJIMAS IR SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS

10. Pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis keičiama apskrities viršininko sprendimu pagal parengtus ir patvirtintus žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo, žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektus, žemės konsolidacijos projektus ir detaliuosius planus.

11. Pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis gali būti keičiama, jeigu privačios žemės savininkas, valstybinės žemės patikėtinis ar įstatymų nustatytais atvejais kitas subjektas (toliau vadinama – suinteresuotas asmuo) pagal šių Taisyklių 10 punkte nurodytus teritorijų planavimo dokumentus prašo pakeisti žemės sklypo pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį.

12. Suinteresuotas asmuo prašymą pateikia apskrities viršininko administracijos žemės tvarkymo departamento teritoriniam žemėtvarkos skyriui (toliau vadinama – žemėtvarkos skyrius). Jeigu norima keisti tik dalies sklypo pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį, ši dalis turi būti iš sklypo atidalijama, išskyrus tuos atvejus, kai pagal įstatymus žemės sklypų padalijimas neleidžiamas, ir suformuojamas atskiras sklypas.

13. Prašyme nurodomi žemės naudojimo paskirties pakeitimo motyvai, pageidaujama nustatyti pagrindinė tikslinė žemės sklypo naudojimo paskirtis, būdas ir pobūdis. Prie prašymo pridedama:

13.1. pažymėjimo apie Nekilnojamojo turto registre įregistruotą žemės sklypą ir teises į jį kopija;

13.2. valstybinės žemės nuomos sutarties kopija, jeigu žemės sklypas išnuomotas;

13.3. žemės sklypo plano kopija;

13.4. teritorijų planavimo dokumento, nurodyto šių Taisyklių 10 punkte, kopija;

13.5. savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas, kai melioruotoje žemėje naikinami nuosavybės teise valstybei priklausantys melioracijos statiniai dėl jų vertės ir atlyginimo sąlygų.

14. Pakeitus melioruoto žemės ūkio paskirties žemės sklypo pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį, žemės sklypas išlieka melioruotas. Jeigu pakeitus pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį naikinami Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymo (Žin., 1993, Nr. [71-1326](#); 2004, Nr. 28-877) 3 straipsnio 2 dalyje nurodyti valstybei nuosavybės teise priklausantys melioracijos statiniai, sklypo naudotojas per 5 darbo dienas nuo savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimo dėl žemės sklype esančių šių melioracijos statinių sunaikinimo priėmimo privalo sumokėti savivaldybės administracijos direktoriaus nurodytą melioracijos statinių vertės sumą į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą.

15. Žemėtvarkos skyrius per 15 darbo dienų išnagrinėja suinteresuoto asmens prašymą pakeisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį ir parengia motyvuotą išvadą dėl leidimo pakeisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį ir apskrities viršininko įsakymo projektą.

16. Apskrities viršininkas per 10 darbo dienų nuo žemėtvarkos skyriaus šių Taisyklių 15 punkte pateiktų dokumentų gavimo priima įsakymą pakeisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo

paskirtį arba prašymo netenkinti. Kai priimamas sprendimas prašymo netenkinti, įsakyme nurodomi šio sprendimo motyvai.

Apskrities viršininkas priima sprendimą prašymo pakeisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį netenkinti, jeigu nustatoma, kad suinteresuotas asmuo nurodytu laiku neatlygina naikinamų melioracijos statinių vertės.

17. Apskrities viršininko įsakyme pakeisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį nurodoma:

17.1. suinteresuotas asmuo;

17.2. žemės sklypo plotas;

17.3. esama ir numatoma žemės sklypo pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis;

17.4. esamas ir numatomas žemės sklypo naudojimo būdas ir pobūdis;

17.5. savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas dėl žemės sklype esančių melioracijos statinių sunaikinimo ir naikinamų statinių vertės, kai šie statiniai nuosavybės teise priklauso valstybei;

17.6. pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties keitimo sąlygos, įskaitant miško kirtimo ir medienos naudojimo tvarką, pažeistos žemės rekultivavimo, melioracijos statinių rekonstravimo ar naikinimo ir kitos sąlygos.

18. Žemės savininko ar valstybinės žemės patikėtinio prašymu žemės ūkio paskirties žemėje miškas gali būti įveisiamas nekeičiant pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties tais atvejais, kai įveistas miškas užima iki 50 procentų bendro žemės sklypo ploto.

19. Kai žemės savininkas ar valstybinės žemės patikėtinis nori įveisti mišką daugiau kaip 50 procentų žemės ūkio paskirties žemės sklypo ploto, šis žemės sklypas pagal žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą padalijamas į atskirus žemės sklypus. Kai norima įveisti mišką daugiau kaip 90 procentų žemės ūkio paskirties žemės ploto, žemės sklypas neatidalijamas. Žemės sklypo pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis turi būti keičiama į miškų paskirtį po to, kai įveistas miškas patikrinamas pagal Miško įveisimo ne miško žemėje taisyklės, patvirtintas žemės ūkio ministro ir aplinkos ministro 2004 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 3D-130/D1-144 (Žin., 2004, Nr. [55-1918](#)).

20. Keičiant pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį sklypuose, kuriuose yra miško žemės, turi būti atsižvelgiama į nustatytuosius miško pavertimo kitomis naudmenomis reikalavimus pagal Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis tvarką, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 9 d. nutarimu Nr. 641 (Žin., 2002, Nr. [48-1840](#)).

21. Žemėtvarkos skyrius, vadovaudamasis apskrities viršininko įsakymu pakeisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį, per 10 darbo dienų perskaičiuoja žemės sklypo vertę pagal Žemės įvertinimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 205 (Žin., 1999, Nr. [21-597](#); 2002, Nr. [102-4574](#)).

22. Pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties pasikeitimai registruojami Nekilnojamojo turto registre, žemės sklypo kadastro duomenis įrašant į Nekilnojamojo turto kadastrą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymu (Žin., 2000, Nr. [58-1704](#); 2003, Nr. [57-2530](#)) ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymu (Žin., 1996, Nr. [100-2261](#); 2001, Nr. [55-1948](#)), suinteresuoto asmens, apskrities viršininko ar jo paskirto apskrities viršininko administracijos darbuotojo prašymu.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1249](#), 2000-10-18, Žin., 2000, Nr. 89-2766 (2000-10-25), i. k. 1001100NUTA00001249

Nr. [1278](#), 2004-10-13, Žin., 2004, Nr. 152-5545 (2004-10-16), i. k. 1041100NUTA00001278

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [132](#), 2000-02-07, Žin., 2000, Nr. 13-327 (2000-02-11), i. k. 1001100NUTA00000132

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 2 d. nutarimo Nr. 692 ir 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1073 dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1249](#), 2000-10-18, Žin., 2000, Nr. 89-2766 (2000-10-25), i. k. 1001100NUTA00001249

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr.1073 "Dėl pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties nustatymo ir keitimo" dalinio pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1448](#), 2002-09-17, Žin., 2002, Nr. 92-3937 (2002-09-18), i. k. 1021100NUTA00001448

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1073 "Dėl Pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties nustatymo ir prašymų leisti pakeisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį padavimo, nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo tvarkos patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1278](#), 2004-10-13, Žin., 2004, Nr. 152-5545 (2004-10-16), i. k. 1041100NUTA00001278

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1073 "Dėl Pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties nustatymo ir prašymų leisti pakeisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį padavimo, nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo tvarkos patvirtinimo" pakeitimo